

Ölüm haktır

“Ölümü hiçe sayan gözü kara insanlar var. Ölüm hak mı? Kur’ân’da ölümün hak olduğuna ve mutlaka her insana ve canlıya geleceğine dâir âyet var mı?”

Ölüm, haktır ve gerçektir.¹ İnsanların gözü kara oluşları kendilerini bu hakikatin dışına atmaz. Tarih boyunca nice gözü karalar, nice Şeddâdlar, Nemrutlar, Firavunlar, krallar ne servetleriyle, ne güçleriyle, ne makamlarıyla, ne tahtlarıyla ölüm önünde teslim olmaktan ve ölüme boyun eğmekten kendilerini kurtaramamışlar. Tercihini olumsuz kullanarak Allah’a boyun eğmeyen insan, ölüm karşısında tercih gücüne sahip değildir. Ölüp Allah’ın huzuruna çıkmak hususunda da tercih gücüne sahip değildir. Tutuklanarak getirilecektir.

Ölüm, Allah’ın emri, takdiri ve yaratması iledir. Kur’ân, hayat gibi ölümün de yaratılmış olduğunu bildirir.² Demek ölüm tesadüfen başımıza gelen bir olay değildir, kendi kendine gelmez, sıradan bir olayın marifetiyle gelmez. Ölüm bizim için ve bize özel şekilde tasarlanmış olarak bizzat Allah’ın takdiri ve dilemesi ile gelir. Allah’ın emri geldiğinde hiçbir kul, ölümü bir saniye bile geri almak ve ölmemek kudretine sahip değildir. Herkes, ölüm emri geldiğinde Allah’a teslim olmak mecbûriyetindedir.

Kur’ân-ı Kerîm, bir çok âyetiyle ölümü bizim gündemimize getiriyor. Bazı âyetleri inceleyelim:

*“Her nefis, ölümü tadıcıdır.”³

*“Nerede olursanız olun, ölüm size yetişir. İsterseniz tahkim edilmiş kalelere veya gökteki yıldızlara sığınmış olun.”⁴

*“Sizi çamurdan yaratan, sonra da size bir ecel takdir eden O’dur.”⁵

*“Her milletin bir eceli vardır. Ecelleri geldiğinde onu ne bir an geri bırakabilir, ne de öne alabilirler!”⁶

*“Bu kitap size gönderildi ki, Rabb’inizden af dileyin, sonra günahlarınızdan vazgeçmiş olarak Ona dönün ve O da sizi, takdir edilmiş olan ecelinize kadar güzel

bir şekilde yaşatsın.”7

*“Eğer Allah insanları zulümleri yüzünden hemen cezâlandırarak olsaydı, yer yüzünde tek bir canlı bırakmazdı! Fakat Allah onların cezâsını, takdir edilmiş olan ecellerine kadar tehir eder. Ecelleri geldiğinde de, onu ne bir an geri bırakabilirler, ne de öne alabilirler!”8

*“Senden önce hiçbir beşere ölümsüzlük vermedik. Şimdi sen ölürsen onlar bâkî mi kalacaklar? Her nefis ölümü tadıcıdır. Sizi denemek için hayırla da, şerle de imtihan ederiz. Sonunda ise Bize döndürüleceksiniz.”9

*“Sonra siz, bunun ardından muhakkak öleceksiniz!”10

*“Muhakkak ki sen de öleceksin, onlar da ölecekler!”11

*“Derken, ölüm sarhoşluğu gerçekten geliverir. İşte senin kaçıp durduğun şey budur!”12

*“De ki: Kaçtığınız ölüm mutlaka gelip sizi bulacaktır.”13

*“Eceli geldiğinde hiç kimsenin ölümünü Allah geri bırakacak değildir.”14

*“Hanginiz daha güzel işler yapacaksınız diye sizi imtihan etmek için ölümü de, hayatı da O yarattı.”15

*“Allah’ın takdir ettiği ecel geldiğinde geri bırakılmaz. Keşke bunu bilseydiniz!”16

Tıbbî bir gerçektir ki, insan ruhu, bedenle yaşadığı dünya hayatı süresince her yıl eski bedenini terk eder, yeni bir bedene girer. Fakat bu öyle sanat, hikmet, şefkat ve rahmet içinde gerçekleşir ki, biz farkına bile varmayız. Söz gelişi, bizim her nefes alıp verişimiz bir bakıma buna hizmet eder. Yemek yememizin, su içişimizin, terleyişimizin bir hikmeti de budur. Yani vücudumuzdaki eşsiz tahribât ve tâmirât, bizim için sıradan denebilecek bir takım davranışlarımızla gerçekleşir.

Ruhumuz her yıl tedricî olarak değiştirdiği bedenini, ölüm esnasında birden terk eder. Fakat korkacak hiçbir şey yoktur; zira, bedenden tamâmen ayrılmak ruhun bekâsına tesir etmez ve ruhun mâhiyetini bozmaz. Çünkü cesed, ruh ile kâimdir. Fakat ruh, cesed ile kâim değildir. Ruh bizâtihi kâim ve hâkimdir. Cesed istediği kadar dağılıp toplansa da, ruhun istiklâliyeti bundan zarar görmez. Bedüzzaman Saîd Nursî Hazretlerine göre esâsen cesed ruhun sadece hânesi ve yuvasıdır; elbisesi değildir. Ruhun elbise mâhiyetinde, bir derece sâbit, letâfetçe ruha münâsîp latîf bir gılâfı ve misâlî bir bedeni vardır. Ölüm ânında dünyevî yuvasından çıkar;

misâlî bedenini giyer.17

Ölümü sıkça hatırlamak sünnettir. Peygamber Efendimiz (asm): “Lezzetleri kaçırın ölümü çok hatırlayın”18 buyurmuştur. Ölümü hatırlayan insan tövbe eder, Allah’a sığınır, Allah korkusuyla kötülükleri terk eder ve iyiliklerini artırır. Ölüm herkese yakındır. Herkesin her an ölme ihtimali vardır. Fakat hiç kimse ne zaman öleceğini bilmez. Dolayısıyla yaşlı-genç demeden insan her an ölümü beklemeli, dünyada dünya için değil; ölüm ötesi için çalışmalıdır.

Dipnotlar:

- 1- Mesnevî-i Nûriye, s. 45; Şuâlar, s. 178;
- 2- Mülk Sûresi: 2;
- 3- Âl-i İmrân Sûresi: 185;
- 4- Nisâ Sûresi: 78;
- 5- En’âm Sûresi: 2;
- 6- A’râf Sûresi: 34; Yûnus Sûresi: 49;
- 7- Hûd Sûresi: 3;
- 8- Nahl Sûresi: 61;
- 9- Enbiyâ Sûresi: 34, 35; Ankebût Sûresi: 57;
- 10- Mü’minûn Sûresi: 15;
- 11- Zümer Sûresi: 30;
- 12- Kaf Sûresi: 19;
- 13- Cum’a Sûresi: 8;
- 14- Münâfikûn Sûresi: 11;
- 15- Mülk Sûresi: 2;
- 16- Nuh Sûresi: 4;
- 17- Sözler, s. 478;
- 18- İbn-i Hibban, 2559.